

ΜΙΑ ΦΥΛΑΚΗ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Τὸ Ζυρτάρ-καπονσού ἥτο μία τῶν φυλακῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὅποι τὴν φυλακὴν ταύτην διαβαίνων τις ἄνδρος θρηνητικήν τινα φύδην ἐν εἰδεῖ μυρολογίου, καὶ ἀναβλέπων πρὸς τὸ μέρος τοῦ τείχους, ὅπερ ἔξηρχετο ἢ φωνὴ, διέκοινε μορφὴν ἀνθρώπου, προφαινομένην ἔσωθεν τῶν σιδηρῶν τῆς θυρίδος κιγκλίδων, καὶ ἐπικαλούμενην τὴν συμπάθειαν τοῦ διαβάτου, ὃς τις οὐδέποτε σχεδὸν παρέλειπε νὰ βίψῃ τὸν δόροιόν του εἰς τὸ παρηρητημένον ἀπὸ τοῦ τείχους καυκλοῦ διὰ τοὺς φυλακωμένους. Τὸ Ζυρτάρ δὲν ἥτον ὅμως ἀπλῶς φυλακὴ, δοποῖαι τῶν ἡμερῶν μας αἱ φυλακαὶ διότι ἐντὸς αὐτοῦ ἐστρεβλοῦντο, παρεκτὸς τούτου, καὶ οἱ πολιτικῶς ἐνοχοὶ, πρὸς θανατωθῶσιν, ἵνα δρολογήσωσι ποὺ εἶχον κερυμμένα τὰ χρήματά των! Καὶ ἔζαν πολλοὶ τῷ 1850, οἱ δοποῖοι εἰδόν πρὸ τεσσαράκοντα τριῶν χρόνων τὸν ἡγεμόνα Ἀλέξανδρον Ὅψηλάντην προτείνοντα, ἀντὶ πάσης ἀποκρίσεως, εἰς τοὺς ὑποκάτωθεν τῆς θυρίδος ταύτης ίσταμένους τολμηροὺς φίλους του, ἀπὸ τῶν κιγκλίδων αὐτῆς τὰς γειράς του περιδεδμένας, καθὼς δὲ Σύριος Φερεκύδης ποτὲ, διείρων τὸν δάκτυλον αὐτοῦ ἀπὸ τῆς δοπῆς τοῦ οἰκίσκου ὅπου κατέκειτο φθειρῶν, ἔλεγε πρὸς τοὺς φίλους του: *Χρωτὶ δῆλα!* Καὶ ἤρκει τοῦτο γὰρ ἐννοήσωσιν δοποῖα μαρτύρια ὑπέφερεν διερίδοξος γέρων ἐντὸς τοῦ βαράθρου τούτου. Ἡμηνὶ τρισκαιδεκατῆς, διαν περὶ τὰ 1810 ἄκουον τὸν ἴδιαιτερον γραμματέα καὶ συναθλητὴν τούτου τοῦ Ἡγεμονοῦ, Ἄδαμ. τὸν ἕξ Ἀγγιάλου, φιλοσοφοῦντα ἐν τῇ κατὰ τὴν νῆσον Χάλκην Μονῇ τῆς Θεοτόκου, διηγούμενον τὰς φρικτὰς ἔκεινας στρεβλώσεις, εἰς τὰς δοποίας καθυπεβλήθη διάσιμην στρεσθύτης, ἐκτιθέμενος πρὸ τοῖς ἄλλοις καὶ γυμνὸς ἐν ὑπαίθρῳ κατὰ μῆνα Ἱανουάριον ἀλλ' οὔτε τοῦτο, οὔτε τῶν ἀρμῶν του αἱ ἔξαρθρώσεις, οὔτε τῆς κεφαλῆς του ἡ μετὰ ἀστραγάλων περίσφιγξις, ἥτον (ἔλεγεν δισυμμέτοχος τούτων ὅλων Ἀδάμ) παραβλητέα μὲ τὴν τῆς ἀυπνίας βάσανον, διὰ τῆς δοποίας ταλαιπωροῦντες αὐτὸν οἱ δῆμοις δλόκληρον ἔβδομαδα, τὸν ἔφερον εἰς ὑπνοθατικὴν κατάστασιν, καθ' ἣν, χωρὶς νὰ αἰσθάνηται, ἀπεκρίνετο εἰς ὅλα τὰς ἐρωτήσεις. Ἀλλ' ἀντεῖχεν εἰς ὅλα ταῦτα τριανταπέντε ἡμερογένεια διὸδίμος, ἔξομολογούμενος καὶ εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ, κατὰ τὸν Ἰωΐ, ἀχρις οὐ τῇ 13 Ἱανουαρίου τοῦ 1807 ἐκαρχτομήθη, καὶ ἡ μὲν κεφαλὴ αὐτοῦ ἔξετέθη, ὡς σύνθησις, εἰς τὴν τοῦ Μπάκη-ὑ-χουμπαϊὸν κόργην, τὸ δὲ σῶμα ἐμβοθάσας εἰς πλοίον δ δῆμοις, περιέφερεν ὑπὸ τὰς οἰκίας τῶν συγγενῶν του, ἵνα τὸ ἀγοράσωσι πρὸς κηδείαν, ἐπιφωνῶν συχνάκις διεμελλεν ἄλλως νὰ τὸ βίψῃ εἰς τὸν βυθόν. Ἀλλ' οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ φανῇ ἀγοραστὴς τοῦ παρασίμου τούτου, ὑποπτεύοντες ἀπαντες καὶ ἐν τούτῳ πα-

γίδα τῆς ἔξουσίας, ἀχρις οὖ Ἰουδαιός τις ἐκ τῶν τοῦ Κουρού-τσεσμὲ ἐγγωρίων, καθ' ὑποβολὴν καὶ διὰ χρημάτων τινὸς αὐτῶν, τὸ ἡγέρασε διὰ 500 γρόσια, καὶ τὸ ἔθαψαν ὑπεράνωθεν τοῦ νχοῦ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου.

Σ. Δ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ.

Ο ΔΥΣΜΟΡΦΟΣ

[Ἐτοι ἁγγίλικον, ὑπὸ * Κ.]

Συνέχεια διεσπάται.

Δύσκολον νὰ συλλαβθῇ τις σύμπτωσιν ἀπαισιοτέρων περιστάσεων ἀπὸ ἔκεινας, διότι διὲ ὑπέκυπτεν δ λόρδος Σαινζερμαίλην, ἡ νὰ φαντασθῇ μέχρι τίνος σημείου καθίστατο ἡ Λιλία ἀναγκαῖα διὰ τὴν εὐτυχίαν του.

Ταπεινωθεὶς εἰς ὅλας αὐτοῦ τὰς συμπαθείας, ἔγων καρδίαν πλασθεῖσαν ν' ἀγαπᾷ ἀφ' ἣς ἡμέρας εἴχεν εἰσέλθει ἡ Λιλία εἰς τὴν οἰκογένειαν Βρανδῶνος καὶ αὐτομάτως προσηλώθη εἰς αὐτὸν, ἥσθιανθη τὴν ζωὴν αὐτοῦ αἰφνις μεταβληθεῖσαν. Θερμανθεὶς ὑπὸ τῆς τρυφερότητος τῆς κόρης ταύτης, ἥσθιανθη τὴν πληγωμένην ψυχὴν αὐτοῦ ἐπαναζῶσαν. Καθιστάμενος προστάτης της, ἀφιερούμενος εἰς τὴν ἀνατροφὴν της, εἴχεν εὗρει ἐπὶ τέλους ἐνδιαφέρον ἐν τῷ τέως ἀπέλπιδει καὶ σκοτεινῷ αὐτοῦ βίῳ τὸ ζωηρὸν πνεῦμα τὴν; Λιλίας, ἡ θυριβόδης αὐτῆς εὐθυμίᾳ, αἱ ἀρετεῖς αὐτῆς ἔτοιμοιογίαι καὶ αἱ ἀξιολάτρευτοι παραφορκί της τὸν ἐφαίδρυνον, ἐμποιοῦσαι λήθην εἰς τὰ δεινά του. ἾΑ! πόσον ἡσαν εὐτυχεῖς ως ἀδελφὸς καὶ ἀδελφή! Πάντα ταῦτα ἤδη δὲν ὑφίσταντο πλέον. Τὸ βαθὺ ἐκεῖνο πάθος, τὸ ἀπὸ τοσούτου χρόνου ὑπολανθάνον, ἐκραγὴν αἰφνις, μετέβαλε τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων. Ἐκείνη τὴν δοποίαν εἴχε περιποιηθῆ καὶ ὅδηγήσει ως ἀδελφὴν, ἔξηγειρεν εἰς αὐτὸν ώς ἐρωμένη ταπεινώσεως μόνον καὶ φόρου αἰσθηματού διαθέτου ἀρετῶν, ἀγέρωχοι ἐπ' αὐτῇ, καθίστατο σήμερον ἔρως: ἔρως, ἡστις γνωστὸς καθιστάμενος, ἐφρόνει, εἰς αὐτὴν μὲν ἤθελεν ἐμπνεύσει τρόμον, ἐκεῖνον δὲ ἤθελε καταστῆσει γελοῖον εἰς τὰ ὅμματα τοῦ κόσμου. Ἔντεῦθεν αἱ ἀγωνίαι του, διαν ἐκείνην ἥτο πλησίον του, μολονότι δὲν ἥσθιανθη τὴν δύναμιν νὰ ὑποφέρῃ τὴν ἀπουσίαν της.

* Εβδεπον προφανῶς διετοί δ λόρδος Σαινζερμαίλην διέλιγον χρόνον ἔμελλε νὰ ζήσῃ ἀκόμη.

Τί ἐσκέπτετο ἡ μαρκησία; Δέν ἔχω τὴν ἀπαίτησιν νὰ τὸ γνωρίων ἀλλ' οὐδέποτε εἰδόν μεγαλητέρων μεταβολὴν εἰς ἀνθρώπινον πλάσμα. Καθ' ὅσον ἡ μάρτια τοῦ προγονοῦ αὐτῆς ἐχειροτέρευε, κατὰ τοσούτον ἡ μαρκησία ἐφαίνετο ἀναγεννωμένη: ἡ ψύχη αὐτῆς ἐπανελάμβανε τὰ χρώματά της τὸ βαδισμά της τὴν εὐστάθειάν του, τὸ μέτωπόν της τὴν γαλήνην του. Παρεγένεται εἰς τὸν δισθενῆ δείγματα ἐνδιαφέροντος, μετ' ἀνησυχίας ζητοῦσα πληροφορίας περὶ τῆς ὑγείας

του καὶ μὴ παύουσα νὰ μαρτυρῇ εἰς αὐτὸν τὴν πρυφερωτάτην ἀφοσίωσιν. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἔπαιζεν ἐντελέστατα τὸ πρόσωπον μητρὸς ἀφωσιωμένης καὶ ἀγαπώσης.

— Ὄποιος ἄγγελος! μοὶ ἔλεγεν ἡ 'Ιούδη' συγκινεῖται τις ἀληθῶς, βλέπων αὐτήν. Ἡλθεν ἢ ἵδια σήμερον εἰς τὴν πόλιν, διὰ νὰ μοὶ εἴπῃ περὶ τοῦ γάλακτος τῆς ὅνου. Γνωρίζεις, ἀδελφό μου, ὅτι ὁ κύριος Ντίν ἔχει μίαν ὅνον; Σοὶ τὸ εἶπον.

— Πρὸς τί, ἀγαπητή μου 'Ιούδη; Ὁ λόρδος Σαινζερμαίν δὲν λαμβάνει ὄνειρον γάλα.

— Ω! πῶς δύνασαι νὰ λαλᾶς τοιουτορόπως; Ἡ μαρκησία ἐπειδύμησε νὰ μὲ πληροφορῇση—δύνασαι γλυκεῖται εἰναι ἡ φωνή της!—ὅτι δὲν ἥδυνατο γὰρ λάθη τι καλλίτερον διὰ τὴν ἀνάρρωσιν του.—Δὲν φρονεῖτε τοιουτορόπως, κυρία Οὐδέλσων; προσέθηκεν. Ἀ! εἴμαι πολὺ ἀνήσυχος καὶ σκοπεύω νὰ γράψω εἰς τὸν πατέρα του. Ὁ κίνδυνος είναι σπουδαῖος. Δὲν είναι τοιάτι καὶ ἡ γνώμη του κυρίου Οὐδέλσωνος;

— Απεκούθην ὅτι δὲν ἐγγάρωζον κατὰ βάθος τὴν σκέψιν σου, ἀλλ' ὅσον δι' ἐμὲ, προσέθηκα, δὲν ἥπιζον. Τότε οἱ δρθαλμοὶ αὐτῆς ἐπληρώθησαν δακρύων καὶ μοὶ εἶπεν: 'Οποία ἀπώλεια ἥθελεν εἰπεῖ τοῦτο διὰ τὴν οἰκογένειάν του, δι' ὅλον τὸν τόπον, ἰδιαιτέρως δε δι' ἐμέ! Διότι γνωρίζετε, ὅτι πάντοτε μοὶ ἔδειξε μεγάλην φιλίαν καὶ εἴμαι δι' αὐτὸν περισσότερον παρὰ μήτηρ. —Πόσον είναι γενναῖο!... Πτωχὴ γυνὴ, ἡτις πάντοτε εἴχε τὸν μὲν της μακρὰν τῶν κτημάτων του!

— Δι' ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, 'Ιούδη, ἀνέκραξε ἐπὶ τέλους ἀνυπόμονος, παῦσον ἄπαξ διὰ παντὸς τὸ αἰώνιον τοῦτο τροπάριον! Τί ἐννοεῖς λέγουσα κτήματά του; Ποτὲ δὲν ἀνήκον εἰς αὐτὸν, καθά δὲ ἐλπίζω, δὲν θέλουσι τῷ ἀνήκει καὶ εἰς τὸ μέλλον.

'Ἐπέστρεψα τὴν ἐσπέραν ἐκείνην εἰς τὸν πύργον. Ὁ λόρδος Σαινζερμαίν ὅτι πολὺ ἀσθενής μόλις ἥδυνατο νὰ διποστηριχθῇ ἐκ τῆς ἀδυναμίας του. Τὸν εὗρον ἀλλίοντα,—ἥτο ἡ πρώτη φορά, καθ' ἧν τὸν ἔβλεπον οὕτως—ἀνεγίνωσκε βιβλίον, τὸ δόπιον, παρατηρήσας με, ἀπέκρυψεν ἐν σπουδῇ ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιόν του.

— Φοβούμαι τῷ εἶπον ὅτι εἰσθε ὀλιγώτερον καὶ τὴν ἐσπέραν ταύτην.

— Ὁχ! χειρότερα, ὅγι: χειρότερα! ἀλλ' εἴμαι τεταραγμένος, συγκεινυμένος, πληγωμένος μέχρι τοῦ βάθους τῆς καρδίας. Ἀ! φίλε μου, δὲν κρύπτω τίποτε ἀπὸ σᾶς!... Ἐν παιδίόν ἥθελεν αἰσχυνθῆ ν' ἀφεθῇ νὰ καταβληθῇ τοιουτόπως! Ἀπώλεσα λοιπὸν πᾶσαν τὴν ἐνέργειάν μου;...—Οὐδέποτε ἥθελετε μαχτεύσει, ἀπανέλασθε μετά τινα στιγμὴν, τὸ αἵτιον τῆς καταστάσεώς μου ταύτης. . 'Ιδού' είναι τὸ βιβλίον τοῦτο. Ἐγθυμούμαι ὅτι τὸ εἶχον δώσει

εἰς ἐκείνην, ὅταν ᾖτο ἀκόμη παιδίον. Τὸ ἀνέγνωσε πολλάκις, καὶ τώρα ἴδου αὐτὸ μεταβεβλημένον σχεδὸν εἰς φάκη. Ἀ! τὴν ἀναγνωρίζω καλῶς, τὴν πτωχὴν μικράν!... Ποτὲ δὲν ἀνέγνωσα τὴν ἴστορίαν ταύτην, ἡτις εἶναι ἀληθῖς περιπαθής.

— Ἐλαβε τὸ βιβλίον καὶ μοὶ ἔδειξε τὸν τίτλον. Ἡτο μαγικόν τι διήγημα φέρον τὸν τίτλον: Ζεμύρη καὶ Ἀζάρη, ἢ ἡ 'Ωραία καὶ τὸ ζώον.'

— Ἄ! ἂν ἥδυναντο νὰ ἐπανέλθωσιν οἱ χρόνοι ἐκείνοι! ἀν̄ ὑπὸ τὸ προσωπεῖον τῆς δυσμορφίας μου εἶχον τὴν συνείδησιν ὅτι ἐγκρύπτω μαγευτικήν τινα δύναμιν ἔφωτος, πόσον ἥθελον ταπεινωθῆ καὶ ἐγὼ ἐπίστη! μετὰ πόσης χαρᾶς ἥθελον ἐπικαλεσθῆ, ἥθελον γονυπετήσει, πῶς ἥθελον ἔξικετεύσει, ἀπαρχαλάκτως μὲ τὸν ἥρωα τοῦ συγκινητικοῦ τούτου διηγήματος! Φεῦ! φεῦ! ἡ ἀγώνια μου πολλάκις ὑπερβάλλει πάσας τὰς δυνάμεις μου!

— Ητο φρικωδῶς τεταραγμένος, ὅλον δὲ τὸ σῶμά του ἔφοισσεν ὑπὸ τὰς προσπαθείας του ὅπως ἀναστείη τὴν συγκίνησιν του. Ἔπι τέλους, μετακειμένης πάσας τὰς δυνάμεις του, ἀνεστράφη ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου του καὶ ἔπεσσεν εἰς τινα πυρετώδη νάρκην, ἔχων τὴν χεῖρα τεταρμένην κατὰ μηκος τοῦ σώματος. Ἐφαίνετο ἔξιντλημένος.

Κεκρυμμένος εἰς τὴν δπὴν ἐνὸς τῶν βαθέων ἐκείνων παραθύρων, δὲν τὸν ἐγκατέλιπον διὰ τῶν δρθαλμῶν· εἶχον τὴν καρδίαν διερρυγμένην ὑπὸ τῆς θλίψεως καὶ τῆς ὀδύνης, ἐπόταν ἡ Λιδία, ἀκροποδητὴ βαδίζουσα, εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον. Ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρα δεσμούδα ἐκ ρόδων—θαυμασίων ρόδων, τῶν ὄποιων αἱ φυτείαι εἶχον ἔλθει δι' αὐτὴν ἐκ της Νορμανδίας τῇ διαταγῇ τοῦ λόρδου Σαινζερμαίν.

Ἐπλησίασε μετά προφυλάξεως, καὶ, βλέπουσα αὐτὸν ἀποκοιμηθέντα, πιστεύουσα δὲ ἐκατὴν μόνην, ἔθεσε τὰ ρόδα παρὰ τὸ βιβλίον του, ἐπειτα διέμεινεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον, ἔχουσα τοὺς δρθαλμοὺς ἐνθέρμως προσηλωμένους ἐπὶ τοῦ ωχροῦ καὶ κκτεσκληκότος ἐκείνου προσώπου. Αἴφνης εἶδον αὐτὴν γονυπετοῦσαν, κλίνουσαν πρὸς αὐτὸν καὶ ἐναγκαλιζομένην τὴν χεῖρά του. Ἐκείνος εἴχε κινηθῆ: τότε δὲ ἐκείνη ἐστράφη ζωηρῶς πρὸς τὰ ὄπισσα καὶ ἔρυγεν.

Ἐξεπλάγην ὑπὸ τῆς ἐρυθρότητος αὐτῆς, ἀλλ' ἀπέδωκα αὐτὴν εἰς τὸν βαρὺν τῆς ώρας τοῦ ἐτούς καύσονα.

Ὑγρύπνησα καθ' ὅλην τὴν νύκτα πλησίον τοῦ λόρδου Σαινζερμαίν. Ἐν τούτοις οὐδὲν εἴπον εἰς αὐτὸν ἔξεγερθέντα περὶ τοῦ γεγονότος, τοῦ ὄποιου ὑπῆρχε μάρτυς, φρονῶν ὅτι πᾶσα εὐάρεστος ἡ δυσάρεστος συγκίνησις ἥδυνατο νὰ μπαρξῇ εἰς αὐτὸν θανάσιμος.

Τῇ ἐπαύριον ἐνόμισα καθηκόν μου νὰ εἰδοποιήσω ἐπισήμως τὴν μαρκησίαν ὅτι ἔθεωρουν

τὸν λόρδον Σαινζερμαίν ἐν καταστάσει κινδύνου διατελοῦντα, καὶ ὅτι διετέλουν εἰς ἀπελπισίαν σχεδὸν περὶ τῆς ζωῆς του.

‘Η μαρκησία εὑρίσκετο ἐν τῷ ἴδιαιτέρῳ αὐτῆς δωματίῳ, ἔχουσα ἐνώπιον αὐτῆς ἐπὶ τῆς τραπέζης ἄπειρον σωρείαν σημειώσεων καὶ λογαριασμῶν. Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀφίξεως μου ἀνεγίνωσκεν ἐπιστολὴν τοῦ λόρδου Λουδοβίκου, ὅστις, καθὼς βραδύτερον ἔμαθον, ἐξέθετεν αὐτῇ τὰς στενοχωρίας του, τὰ κολοσσαῖα χρέον του, τὰ δυοῖα ἥδυνάτει νὰ πληρώσῃ.

Δευτερότοκος, ἦνει περιουσίας καὶ ἐν τῷ παρόντι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ἔλεγεν ἐν τῇ ἐπιστολῇ του ὅτι ἔβλεπεν ἔκυτὸν ἀπειλούμενον νὰ ἐκπατρισθῇ.

‘Ανήσυχος ἔρριψε πρός με τοὺς δρθαλμοὺς ἡ μαρκησία. Οὐδέποτε πρόσωπον ἔξεφρασε καθαρώτερον τὴν θλίψιν, τὴν ἀνησυχίαν, τὴν κόπωσιν.

— Σεῖς, κύριε Οὐλέσων; Εἰς τί δρείλω τὴν τιμὴν τῆς ἐπισκέψεως σας;

— Κυρία, λυποῦμαι ὅτι γίνομαι κομιστὴς λυπηρᾶς εἰδήσεως.

— Πῶς; . . . πῶς; . . . ἀνέκραξε διὰ φωνῆς συνεσφιγμένης. Τί ἀκόμη; ‘Ο αἵδες μου, ὁ λόρδος Λουδοβίκος;

— Κυρία, δὲν γνωρίζω ἂν συνέθη τι εἰς τὸν λόρδον Λουδοβίκον ἀλλ’ ὁ λόρδος Σαινζερμαίν...

— ‘Α! λοιπόν! τί τρέχει;

‘Η φωνὴ αὐτῆς ἔλαβεν αἴφνης τὸν δυσθυμίας.

— Εἶναι κάκιστα.

— ‘Ω! δέ συνήθως, ὑποθέτω: μία τῶν διχληρῶν ἐκείνων προσβολῶν τῶν ἀνανεουμένων συγήθως, καὶ αὕτινες καθιστῶσιν αὐτὸν καὶ εἰς τὸν ἔκυτόν του βάρος.

— Καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, προσέθηκα κατ’ ἐμαυτόν.

— Φοβοῦμαι, κυρία, ὅτι εἶναι χειρότερα παρὰ τὸ σύνηθες, χειρότερα παρ’ ὃ τι ὑπῆρχε ποτέ.

— Φρονεῖτε; . . . ἀληθῶς; Τί ἔχει λοιπόν;

— ‘Η ζωὴ του ἔκλείπει βραδέως. Αἱ δυνάμεις του ἐλαττούνται καθ’ ἔκάστην. Δὲν πρέπει ν’ ἀποκρύψω ἐπὶ πλέον τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τῆς εὐγενείας σας. Μοὶ εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ προσθέσω ὅτι ὁ μαρκήσιος πατήρ του ἔπειρε—κατὰ τὴν γνώμην μου τούλαχιστον—νὰ εἰδοποιηθῇ ἦνει ἀναθολῆς περὶ τοῦ κατεπείγοντος κινδύνου . . . ‘Εντός τινων ἑδομάδων, ἐντός τινων ἡμερῶν ἵστως δ θάνατος του εἶναι βέβαιος, εἴπον βαθέως συγκεκινημένος.

‘Η μαρκησία μὲν ἡκροάσθη ἐν βαθυτάτῃ σιγῇ, ἔχουσα τοὺς δρθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπὶ τῶν πρὸ αὐτῆς εὔρισκομένων ἔγγράφων. Εἶδον τὰ νέφη τοῦ μετώπου της διαλύμενα βαθυτόδην, καὶ κατευναζόμενον τὸ ἄνησυχον αὐτῆς θήσος. Τότε, δι’ ἐνὸς στεναχμοῦ,—ἢ μᾶλλον διὰ τινος τῶν μακρῶν καὶ βαθειῶν ἐκείνων ἀναπνοῶν, τὰς δυοῖας ἀποσπαξάντης ἡ ἀνακούφισις ἀνυποφόρ-

ρου ἐπὶ τῆς καρδίας βάρους,—ἐδίπλωσε βραδέως τὰ ἔγγραφα, τὰ κατέταξε μετὰ φροντίδος εἰς τὸ γραφεῖόν της, καὶ δεικνυμένη αἴφνης ὅτι ἀναμμυνήσκεται τὴν παρουσίαν μου, ἐστράφη πρός με καὶ δι’ ὑφους, τὸ δόποιον προσεπάθει νὰ καταστήσῃ ἀνήσυχον:

— Εἶναι τωράντι θλιβεραὶ εἰδήσεις, κύριε Οὐλέσων, αἵτινες θέλουσι λυπήσεις πάντας ἐν τῇ οἰκογενείᾳ πλέον παρ’ ὅτι ἥδυνάμην νὰ σᾶς εἴπω. Θέλω γράψει εἰς τὸν μιλόρδον.

‘Εχαιρέτισα καὶ ἀπεσύρθην, χωρὶς οὔτε λέξιν νὰ προσθέσω. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὁ μαρκήσιος ἔφθασεν εἰς τὸ Βρανδῶν. ‘Ο λόρδος Σαινζερμαίν ἦτο ἀσθενέστερος ἔτι τὴν στιγμὴν ταύτην, ἀλλ’ ὑπὸ τῆς θέξης τοῦ πατρὸς ἐφάγη ἐμψυχούμενος δλίγον· ἐπαρηγορήθη τούλαχιστον ὑπὸ τῆς ἀληθούς θλίψεως τοῦ μαρκησίου, καταπραύθεισης τῆς πικρίας τῶν σκέψεών του.

— Οὐδέποτε ἐπίστευον ὅτι ὁ πατήρ μου μ’ ἡγάπα τόσον, μοὶ εἴπεν. ‘Απὸ γενετῆς ὑπῆρχε δι’ αὐτὸν τόσον μέγα ἀντικείμενον θλίψεως! Είμαι εὐγνωμώμων εἰς αὐτὸν διὰ τοιαύτην ἀφοσίωσιν, καὶ ἐπεθύμουν νὰ ζήσω δλίγον, ὅπως τῷ ἀποδείξω τὴν εὐγνωμοσύνην μου. ‘Αλλὰ φεῦ! εἶναι οὐδένατον.

‘Η κατοικία τοῦ λόρδου Σαινζερμαίν, ἥδη ὅτε ἡ ζωὴ αὐτοῦ παρεῖχεν ἀπελπισίας, δὲν ἦτο κενὴ φύλων: ἡ μητριὰ αὐτοῦ, αἱ ἀδελφαὶ, αὐτὴ ἡ Γαλλίας διδασκάλισσα ἡμιλλῶντο τίς νὰ προσφέρῃ εἰς αὐτὸν πλείονας πειραιώσεις.

‘Απεδέχετο αὐτὰς μετ’ ἐγκαρτερήσεως, μετά τινος εὐγνωμοσύνης μάλιστα, ἀλλ’ δλίγον εὑρισκεν ἐν αὐταῖς παραμυθίαν. ‘Η δὲ Λιλία, ἀπολεσθεῖσα οὕτως εἰπεῖν ἐν τῷ μέσῳ δλίγων τούτων τῶν πολυασχόλων ἀνθρώπων, ὑπὸ οὐδένος προσείχετο, αὐτὸς δὲ ὁ λόρδος Σαινζερμαίν σπανίως ἀποπύθυνεν αὐτῇ τὸν λόγον.

‘Εξεπλάγην ὅτι οὐδεὶς ἐμάντυεσε τὴν αἰτίαν τῆς παραδόξου ταύτης νόσου. ‘Η Λιλία... δὲν δύναμαι νὰ βεβαιώσω: ἀλλ’ οἱ ἄλλοι οὐδέποτε ἐφάνησκαν τὸ ἐλάχιστον ὑποπτεύθεντες. Τὰ ἐναργέστατα πράγματα ἐνίστησαν προένοοις τὴν δλιγωτέραν ἐντύπωσιν.

Προφανῶς οὐδέποτε εἶχον ἀναγνώσει τὴν ίστορίαν τοῦ Σελεύκου καὶ τῆς Στρατονίκης. Τὸ κατ’ ἐμὲ, ἔβλεπον ἐν τῇ καταστάσει τοῦ δυσυχοῦς τούτου νεκνίου πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ ίστορικοῦ περιγραφέντα συμπτώματα. ‘Αμα παρετίρει τὴν Λιλίαν, τὸ μέτωπον αὐτοῦ ἐκαλύπτετο αἱ φυιδίως ὑπὸ βιαίου ἐρυθήματος, ἡ δὲ καρδία του ἐπάλλετο βιαίως· ἡ φωνή του ἔτρεμε, μόλις καθισταμένη καταληπτή, ὅταν ἐκ συγκυρίας ἀπηγόρυνεν αὐτῇ τὸν λόγον, μολονότι ὑπεκρίνετο λαμβάνων ὑφος ἀπρόσεκτον ἢ ἀδιάφορον.

‘Η Λιλία εἰσήρχετο σπανιώτατα εἰς τὸν θάλαμόν του, δλόκηρον δέ τινας ἡμέραν δὲν ἐφάγη. Τὴν ἐσπέρην τῆς ἐπαύριον μὲ προσεκάλεσε

παρ' αὐτῇ. "Το κλινήρας, ἀσθενής, πολὺ αἰσθητής. Παραμεληθὲν κρυολόγημα μετετράπη εἰς πλευρίτιδα, δὲ κίνδυνος κατέστη ἀμέσως σοβαρός, ἐπικείμενος.

"Ἐξέφρασα ἀνωτέρῳ κατηγορίᾳς κατὰ τῆς κατηστάτης ταύτης νεάνιδος ἀπὸ τῆς ἑσπέρως τοῦ χροῦ· ἐντούτοις ἀναγνωρίζω ὅτι ἡσαν ἄδικος. Ἐπὶ τέλους δύναται τις νὰ τὴν μεμφθῇ, ὅτι προὔτιμης τὸν ἔνα ἀδελφὸν τοῦ ἔτέρου, καὶ ὅτι ὑπεξέρυγε πάθος, τὸ δόποιον οὐδέποτε ἥθελε δυνηθῆ νὰ συμμερισθῇ; Τῇ ἀληθείᾳ ὑπῆρξε ἄδικος, ἀλλὰ δὲν ὥφειλον ἐπὶ πλέον νὰ ἥματοι οὐδετος. Η γλυκύτης αὐτῆς, ή ὑπομονή, ή ἀγαθότης, ή ἐγκαρπέρησις διαρκούσσης τῆς θλίβερᾶς ταύτης νόσου ὑπῆρξαν ἀντέξιαι τοῦ καθηγητοῦ αὐτῆς καὶ διδασκάλου. Μάλιστα, δὲ λόρδος Σκινέζουαίν εἴχε πράγματι καταστῆσε τὴν εὐθυμον καὶ τρελλὴν ἐκείνην κύρην γυναικα ἐφάμιλλον αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐγένειαν τῶν αἰσθημάτων καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς καρδίας. "Α! πῶς συνεπάθουν ἐπὶ τῇ δυστυχίᾳ αὐτοῦ, λαμβάνων καθ' ἐκάπην στιγμὴν νέα δείγματα τῆς ἐκλεκτῆς ταύτης φύσεως! Πόσον κατενόουν ἡδη τὸν ἕρωτα αὐτοῦ καὶ τὴν ἀπελπισίαν!

Οὐδέποτε ἐκείνη ἀπήγγειλε τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἴτε ἐπὶ παρουσίᾳ μου, εἴτε ἐνώπιον τῆς κυρίας Καρτρόραιτ, τῆς διαρκοῦς καὶ ἀφωσιωμένης αὐτῆς νοσοκόμου. Πτωχὴ μικρὰ Λιλία! Τρομερὰ ἀγωνία ἤρχετο προστιθεμένη εἰς τοὺς δέξιους φυσικοὺς αὐτῆς πόνους. Ἐφρόνουν ὅτι σπουδαίως ἐκινδύνευε, νυχθημερὸν δὲ ἡγρύπνουν παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν της, φροντίζων περὶ αὐτῆς, ὡσεὶ ὃτι ίδια θυγάτηρ μου. "Αλλὰ φεῦ! ή ἐπιστήμη μου ἡτο ἀνίσχυρος, οὐδεμίαν δὲ διετέρουν πλέον ἀπίδα.

"Ἐσπέραν τινα ἐκαθήμην πλησίον της,—οὐδέποτε θέλω λησμονήσει τὴν στιγμὴν ἐκείνην· ἡ σελήνη ἀνέτελλε τηλαυγής καὶ ἀκτινοθόλος, ἐπιφαινομένη ὑπεράνω τῶν μεγάλων δένδρων, ἐν τῇ νυκτερινῇ γαλήνῃ, διακοπομένη μόνον ὑπὸ τοῦ θορύβου μεμακρυσμένου καταρράκτου, ἢ ὑπὸ τοῦ ἄσματος τῆς ἀπόδονος. "Η ἀμυδρὰ αὐτῆς ἀκτινοθολία, εἰσδύουσα διὰ τοῦ ἡμανοίκου ἀρχαίου γοτθικοῦ παραθύρου, ἐφώτιζεν ἐν ἀρθονίᾳ τὸ πάτωμα καὶ τὴν κλίνην.

Φρονῶν ὅτι ή Λιλία ἔκουιματο καὶ φοβούμενος μὴ ή λάρμψις αὕτη ταράξῃ τὸν ὄπον της, ἔπηγέρθην ἐν σιγῇ ὅπως καταβιβάσω τὰ παραπέτασματα. Παρετήρησα ὅτι ἡγρύπνει. "Το ἐστηριγμένη ἐπὶ τοῦ βραχίονός της, δύο θαλερὰ δάκρυα πολάκιζον τὰς παρειάς της ἐφαίνετο ἀπορροφηθεῖσα ὑπὸ ἀφώνου τίνος μελέτης. Ἐκράτει εἰς τὴν χειρα πολλή μια τι, τὸ δόποιον ἔθλιβο στερεῶς ἐπὶ τῆς καρδίας. Μὲ ἡκουσεν ἐξεγειρθείμενον, σκεπτικὴ ἐπὶ τινας στιγμὰς μὲ ἡτένισε, καὶ ἐπειτα μοὶ εἴπε μετὰ δισταχμοῦ:

— Κύριε Οὐλίσων, μέλλω γ' ἀποθάνω;

— Δὲν πιστεύω, ἀγαπητὸν τέκνον μου.

— 'Αλλ' εἶναι δύνατόν; Διατελεῖ εἰς κίνδυνον. Αἰσθάνομαι ἐμαυτὴν τόσον ἀδύνατον.. Καὶ ἐπειτα,—τὰ δάκρυα αὐτῆς ἔρρευσαν ἀφθονώτερα,—εἴμαι τόσον δυστυχής!

— Σεις δυστυχής; .. Σεις, πτωχὸν τέκνον μου! Τι δύναται νὰ σᾶς καθιστᾷ τόσον δυστυχή;

— Εἴμεθα κατάμονος;

— Καθ' δλοκληρίαν μόνον.

— Τότε θέλω λαλήσει, ἐνόσῳ ἔχω ἀκόμη δύναμιν... Σᾶς παρακαλῶ, ἔλθετε πλησίον μου, ἀγαπητὲ κύριε Οὐλίσων.

"Επλησίασα καὶ ἐκάθησα πλησίον τῆς κλίνης της.

— Ήνοιξε τὴν χειρά της.

— Τὸ ἐνθυμεῖσθε, εἰπεν.

— Το τὸ ἀδαμαντοκόλλητον μετάλλιον, τὸ περιλαμβάνον τοὺς βοστρύχους τοῦ λόρδου Σαιν-Ζερμαΐν.

— Ήσθε ἐκεῖ τὴν μοιραίαν ἐκείνην νύκτα, καθ' ἓν μοὶ τὸ ἔδωκεν. "Ω! κύριε Οὐλίσων, διατί ὑπῆρξε τόσον ἀγαθός; διατί ὑπῆρξε τόσον ἀφωτιώμενος; ... Καὶ πάντα ταῦτα διὰ...

— Διὰ τί, ἀγαπητὸν τέκνον;

— Διὰ νὰ μὲ καταστῆσῃ τόσον δυστυχῆ.. τόσον δυστυχῆ!

— Αγαπητή μοι δεσποινὶς Χόρη, διατί νὰ ἡσθε τόσον δυστυχής;

— Φεῦ! φεῦ! — καὶ αἱ παρειαὶ αὐτῆς, οἱ κρόταφοι αὐτῆς, μηδὲ τῶν χειρῶν της ἔξαιρουμένων, ἐκαλύφθησαν ὑπὸ αἰφνιδίου ἐρυθήματος,—δὲν τὸ ἐννοεῖτε; ... "Εκείναι μοὶ εἴπον ὅτι δι' οὐδένα ἥτο τοῦτο μυστήριον... δι' οὐδένα! καὶ ὅτι διὰ παντὸς ἐταπεινώθην εἰς τοὺς δρυθαλμούς του. "Αλλ' ἡδη, ὅτε μέλλω γ' ἀποθάνω... δύναμαι νὰ λαλήσω ἐπὶ τέλους, χωρὶς θεωρηθῶ ὑπόπτος ἐπὶ ταπεινότητι καὶ ἐπὶ νὰ θεωρηθῶ σχεδίοις συμφέροντος. "Ω! πόσον δλίγον μὲ ἐγνώριζον! Δύναμαι νὰ δομολογήσω ἐν τῇ ἐπιθανατίῳ κλίνην πόσον τὸν ἐπίμων καὶ τὸν ηὐλόγουν! .. πόσον ἐδεόμην ὑπὲρ αὐτοῦ! ... πόσον τὸν ηὐλαρίστουν ἀπὸ τοῦ βάθους τῆς καρδίας μου! πόσον τὸν... "Ω! κύριε Οὐλίσων, εἴσθε ἀγαθός καὶ συμπαθής ὡς ἐκείνος, καὶ ἔχω ἐμπιστοσύνην εἰς σᾶς... σᾶς ἔξορκίζω νὰ μὴ τῷ εἴπητε, ὅτι ή αὐστηρότης του ἐπλάγωσε τὴν καρδίαν μου... νὰ μὴ τῷ εἴπητε, ὅτι μετανοῶ διὰ μίαν στιγμὴν παρακοῦς—ἥτις ὑπικρῖνεις διὰ μίαν στιγμὴν! — νὰ μὴ τῷ εἴπαναλάβητε ὅ τι μοὶ εἴπον αἱ σκληραὶ ἀδελφαί του... δ! ναὶ, πολὺ σκληραί! "Αλλὰ μετὰ τὸν θάνατόν μου ἐγγειρίσατε εἰς αὐτὸν τὸ μετάλλιον τοῦτο,—ἀφετέ το εἰς ἐμὲ μέχρις οὐ ἀποθάνω,—καὶ θεστε τὸν φλόκον τοῦτον τῶν βοστρύχων του, τὸ τελευταῖον δείγμα τῆς ἀφοσιώσεως, τὸ διάστινον ἔλαθην παρ' ἐκείνου, ἐπὶ τῆς καρδίας μου,

εντὸς τοῦ φερέτρου μου. . . τουτέστιν. . . ἀν δὲν ὑπάρχει τι κακὸν εἰς ταύτην τὴν πρᾶξιν.

— Παρ' ἔκεινο ! . . Περὶ τίνος λοιπὸν μοὶ λαλεῖτε ; περὶ τοῦ λόρδου Λουδοβίκου ; Παραλογίζεσθε ἀναμφιβόλως . . .

— Τοῦ λόρδου Λουδοβίκου ; τί θέλετε νὰ εἴπητε ; . . . “Ω ! καὶ ἔκεινος ἐπίσης ὑπῆρχεν ἀγαθὸς δι' ἐμέ. . .” Άλλὰ δὲν σκέπτομαι περὶ ἔκεινου κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου μου.

Ἐμειναχ ἐκστατικός. “Τοῦ δυνατόν ;” Ήγήσει λοιπὸν τὸ πάθος, τὸ δυστίνην εἶχεν ἐμπνεύσει ; “Η ὑπὲρ τοῦ λόρδου Σαινζερμαίλην συμπάθεια τῆς ἥτο λοιπὸν ἀείποτε ἡ αὐτὴ, ἐπίσης ἀγνὴ ὡς ἐν τῇ πρώτῃ αὐτῆς ἡλικίᾳ ; Τί ἔμελε νὰ συμβῇ, ἀν τῇ ἀπεκάλυψτον τὴν φύσιν τῶν πρὸς αὐτὴν αἰσθημάτων του ;” Η ἀηδία, ἡ ἀποστροφὴ δὲν ἦθελον ἀντικαταστῆσε ἵσως αἴφνης ἐν τῇ καρδίᾳ της τὴν ἀδελφικὴν ἐκείνην, υἱίκην σχεδὸν τρυφερότητα ; . . . Καὶ ἔπειτα, φεῦ ! δὲν ἦτο πολὺ ἀργὰ πλέον δι' ἀμφότερα τὰ δυστυχῆ πλάσματα ;

Ἐσκεπτόμην σιγῶν ἐπὶ ἐν ἦ δύο λεπτά. “Οταν δὲ ἕγειρα ἐκ νέου τοὺς ὄφθαλμοὺς ἐπὶ τῆς Λιλίκας ἀνέγνων ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς τὴν αἰσχύνην, τὴν λύπην.

— Φεῦ ! καὶ σεῖς ! μοὶ εἴπε μεμφούσην με· μὲ περιφρονεῖτε καὶ σεῖς ! “Ω ! διατί δὲν ἔκδυμισα τὸ μυστικόν μου εἰς τὸν τάφον ; . . . Καὶ ἐν τούτοις νὰ ἐγκαταλίπω ἐκεῖνον, χωρὶς νὰ δῶσω ἔνα λόγον ἐξηγήσεως, ἔνα λόγον εὐγνωμοσύνης ὑστερού ἀπὸ ὅλην τὴν ἀδικφορίαν μου.. καὶ τὴν ψυχρότητα μου.

— Αγαπητὸν, προσφιλέστατόν μοι τέκνον ! δι' ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ οἴκτον πρὸς ἔκεινον, μὴ ταράττεσθε τοιουτοτρόποις· λάθετε τοῦτο τὸ φάρμακον. Θεραπεύθητε, διὰ τὴν ἀγάπην ἐκείνου.

— Φεῦ ! ὅχι ! δὲν ἀγαπᾷ πλέον τὴν μικράν του Λιλίαν. “Εσφαλα μὴ ὑπακούσασα εἰς αὐτόν. Ὡ ! ναὶ, πολὺ ἔσφαλα. Άλλὰ μὲ εἴχον χλευάσει ἐκεῖναι. . . Δὲν ἡδυνήθην. . . δὲν ἐτόλμησα. . .” Α ! δὲν ἔσχον ἀρκετὸν θάρρος. Δὲν μοὶ τὸ εὐγνωμοσύνης. Δὲν μὲ ἀγαπᾷ πλέον !

— Α ! δεσποινίς, Χόρη. . . ἀν ἔξι ἐναντίας ἐγνωρίζετε πόσον σᾶς ἀγαπᾶ... πολὺ διὰ τὴν ἴδιαν ἡσυχίαν του !

Ὑμεθρίασεν ἐκ νέου βιαίως, κατανεύσασα τοὺς ὄφθαλμούς.

— Α ! Λιλία, ἡ πρὸς αὐτὸν ἀφοσίωσίς σας, τὰ τῆς εὐγνωμοσύνης αἰσθήματά σας θέλουσιν ἀντιστῆ εἰς τὴν δοκιμασίαν ταύτην ; Εἴναι πράγματι δυνατὸν νὰ μὴ ἐννοήσητε διὰ ἀνιπέρβλητος ἀγωνία τὸν φογένει ;

— Τότε εἴχον δίκαιον αἱ ἀδελφαί του. . . Δὲν θέλει νὰ ταπεινωθῇ ! ἀπεκρίθη διὰ φωνῆς τραχείας.

— Νὰ ταπεινωθῇ !.. Πῶς;... νὰ ταπεινωθῇ !

Καὶ ἐτραύλισεν ὅλως συγκεχυμένη :

— Θέλω νὰ εἴπω. . . Ὡ ! κύριε Οὐίλσων,—καὶ οἱ ὄφθαλμοί της ἡκτινοβόλους τὴν ἀφελῆ τῆς ψυχῆς της ἀγνότητα,—ἐκεῖναι μὲ κατήσχυναν. . . σᾶς λαζάρ περὶ τῶν ἀδελφῶν του. . . Εκεῖναι μὲ κατήσχυναν διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀφοσίωσίν μου καὶ τὰς περιποιήσεις μου. Εκεῖναι μοὶ εἴπον, διὰ ἥθελον ἀτιμασθή-ἐνώπιον τοῦ κόσμου, ἀν πρὸς στιγμὴν μόνον ἐτηκέπτετο νὰ μὲ νυμφεύθῃ καὶ διτι, δισον ἀφορᾶ ἐμέ. . . Ὡ ! ποία φρικώδης κατηγορία !.. τὸν ἐπεριποιόμην μόνον. ἔνεκα τοῦ πλούτου του, τὸν ἔθωπευον μόνον χάριν τῶν δώρων του, καὶ οὐ παρεδίδομην ἐκουσίως εἰς αὐτὸν διὰ τὸ χρυσίον του !

Τότε εἴχε σχηματίσει λοιπὸν τὴν ἰδέαν, διὰ ἥδυνατο δ λόρδος Σαινζερμαίλην νὰ τὴν ἀγαπήσῃ! Δὲν ἥτο λοιπὸν δ φόρος καὶ δ τρόμος ἐκ τοῦ ἐρωτοτοῦ τούτου τὰ πείσαντα αὐτὴν νὰ τὸν ἀποφεύγῃ ; “Η ψυχή μου ἤρξατο ἐπαγελπίζουσα.

Οφρίζουμει διτι καὶ ἔγὼ ἀν ἐνδιεφερόμην πρωτωπιῶς, δὲν ἥθελον λάθει βαθύτερον ἐνδιαφέρον διὰ τὸ δράμα τοῦτο.

— Άλλ’ οὐδ’ ἡ ἐλαχίστη ἥθελεν ὑπάρχει αἰσχύνη διὰ τὸν λόρδον Σαινζερμαίλην νὰ σκεφθῇ περὶ δυσών, ἀγαπητὴ μου δεσποινίς Χόρη. “Οπως αὐτὸς, κατάγεσθε ἐπίσης ἔξι ἐντίμου οἰκογενείας· ἀν δὲ τὸ πράγμα εἶχεν ἀλλως πως, ἀντὶ ἀγαπῶν σταματᾶ ποτε ἐνώπιον ἀνοησιῶν παρομοίων ;” Α ! ἀν δὲν ὑπῆρχεν ἄλλο τι κάλυμα, ἥδυνατο νὰ ζῃ ἀκόμη. . . ἥδυνατο νὰ ἥναι εὔτυχης ἀκόμη.

— Νὰ ζῃ ! ἐπανέλαθεν. “Ω ! κύριε Οὐίλσων, εἰπέτε μοι. . . εἰπέτε μοι. . . εἰπαὶ...” ήτο δυνατόν ;...

Καὶ ἔκρυψεν ἀποτόμως τὴν κιφαλὴν ἐντὸς τειρῶν της.

— Αγαπητή μου δεσποινίς Χόρη, εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ τὸ παρατηρήσετε ; . . . Ήτο ἐπιτερομένον εἰς αὐτὸν νὰ ἐπλίζῃ τὴν ἀφοσίωσίν σας. . . ἀφοσίωσιν τρυφερώτεραν τῆς εὐγνωμοσύνης. . . τοῦ σεβασμοῦ ; Δύναμαι νὰ τῷ εἴπω. . . δύναμαι νὰ παράσχω εἰς αὐτὸν τὴν ἐπίδια διτι.

— Μὴ τῷ εἴπητε τίποτε. . . ἥθελε μὲ περὶ φρονήσει. “Οχι ! ὅχι ! ἂς μὴ οἰκτείρῃ τὴν μωρίαν μου καὶ τὴν ἀσθένειάν μου !” Αφετέ με νὰ λάθω μετ’ ἐμοῦ τὸ μυστικόν μου εἰς τὸν τάφον.

Ἐγνώριζον ἀρκετὰ ὅδη. ‘Ανεγίνωσκον ἐν τῷ ἀθώῳ αὐτῆς ταραχῆ, ἐν τοῖς ἀκτινοβολουσίν ὄφθαλμοῖς της, ἐν ταῖς προσπαθείαις αὐτῆς ὅπως ἀποκρύψῃ τὸ μειδίαμα, τὸ διοιλισθαίνον εἰς τὰς γωνίας τοῦ χαριεστάτου στόματός της, τὴν εὐδαιμονίαν τῆς μικρᾶς φίλης μου. “Ωφείλον νὰ γονυπετήσω εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ· ἀλλ’ ἡ σκέψις τοῦ κινδύνου ἀμφοτέρων, δ φόρος μὴ ἡ ἀνέπιπτος αὐτὴ λύσις ἐπῆλθε λίαν βιασθεῖσα, ἐγένοντο

ἀφορμαὶ συγκινήσεως ὅλως ἀναξίας καὶ τοῦ γραπτῆρός μου καὶ τῆς ἡλικίας μου.

Ἐξηγήσας μετὰ πάσης προφυλάξεως εἰς τὴν δεσποινίδα Χόρῳ τὴν κατάστασιν τοῦ λόρδου Σαινζερμαίν, διαβεβαιώσας αὐτὴν ὅτι ἡ εἰδοσις, ἡ ἡξίουν ὅτι εἴμαι δοκιμιστής, θήθελεν ἀνακάλεσει αὐτὸν εἰς τὴν ζωὴν, ἔξωρκισα αὐτὴν νὰ καταβάλῃ πᾶσαν προσπάθειαν, δπως καταπραγνύθῃ δι’ ἀγάπην ἐκείνου. Ἐλαβε τὸ φέρμαχον, τὸ δποῖον εἰχον προπαρασκευάσει, καὶ μετὰ τῆς εὐπιειθίας καὶ ἐμπιστοσύνης εύδαιμονος παιδίου ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου τὴν κεφαλὴν της. Μετὰ πέντε λεπτὰ ἔκοιματο βαθὺν υπνον.

Ἡγρύπνησα παρ’ αὐτὴν καθ’ ὅλην τὴν νύκτα. Οἱ χαρακτῆρες αὐτῆς ἐπανέλαβον βαθυκόδηλον ἐκφρασιν γαλήνης καὶ εὐεξίας, ἀπὸ τῆς στιγμῆς δὲ ἐκείνης δὲν ἀπηλπίσθη πλέον περὶ τῆς ζωῆς της.

— Καὶ τώρα, ἐσκέφθη, ἡ ἀνάπαισις καὶ ἡ πνευματικὴ γαλήνη θέλουσι τελέσει τὸ ὑπόλοιπον.

Ἡ Λιλία ἀπεκοιμήθη μέχρι τῆς πρωΐας. Περὶ τὴν ἕκτην ὥραν ἔξύπνησε στενάζουσα, μὲ παρετήρησεν ἐρυθρῶσα.

— Αγαπητή μου δεσποινίς Χόρη, εἰσθε καλλιτέρα... Θέλετε ζήτει.

— Πιστεύετε;... Ὡ! θέλετε τηρήσει βεβαίως τὸ μυστικόν μου;

— Σᾶς τὸ ὑπόσχομαι. Ὁ Θεός νὰ σᾶς εὐλογῇ, ἀγαπητὸν τέκνον!... καὶ τώρα, τὸ πρόγευμά σας... τῇ εἶπον παράφρων σχεδόν ὑπὸ τῆς χαρᾶς.

Ἡ κυρία Καρτθράϊτ ἦλθε νὰ μὲ ἀντικαταστήσῃ παρ’ αὐτῇ τῇ ἔκαμα τοσοῦτον λεπτομερεῖς συστάσεις, ὡστε δὲν ἥδυνθη νὰ μὴν ἐφράσῃ τὴν ἔκπληξήν της.

— Ὡ! ἡ οὐρανία της εἶγαι δι’ ἡμᾶς διπλασίως πολύτιμος σήμερον, ἐψιθύρισα εἰς τὸ οὖς της. Θέλει σώσει ἐπίσης καὶ τὸν λόρδον Σαινζερμαίν.

Κατέλιπον τὸν θάλαμον τῆς Λιλίας καὶ ίπταμενος μᾶλλον ἢ βαδίζων, διηγήθην πρὸς τὸν τοῦ ἄλλου ἀτθενοῦς μου.

Ἄκοντων με εἰσερχόμενον ἀπέσυρε τὰ παραπτάσματα τῆς κλίνης του.

— Δὲν κοιμῶμαι, Οὐίλσων. Ἡ νὺξ μοὶ ἐφάνη τρομερῶς μακρὰ καὶ εἴμαι εὐτυχὴς ἐπὶ τῇ ἀφίξει σας. Ἀλλὰ τί σᾶς δόηγετε ἑδῶ τόσον ἐνωρές;

— Μιλόρδε, σᾶς φέρω νέαν ιατρικὴν θεραπείαν, ἡτις πιστεύω...

Μὲ διέκοψε δι’ ἔνδος κινήματος, βαθέως στενάξας.

— Περίφημος ιατρικὴ, μιλόρδε... ἡ σώσασα τὴν ζωὴν τοῦ μεοῦ τοῦ Σελένου. Εἴθε νὰ συμβῇ τὸ κύτο καὶ διὰ σᾶς!

— Οὐίλσων, εἶπε σοβαρῶς, δὲν σᾶς ἐννοῶ. Εἰσθε τρελλός;

— Ἰσως, μιλόρδε, ἀλλ’ εἴμαι τοιοῦτος ἐκ χαρᾶς καὶ ἐλπίδος διὰ τὴν ὑγείαν ἔκεινου, δν ὑπέρ πάντα ἄλλον ἀγαπῶ εἰς τὸν κόσμον. Μιλόρδε, ἡ Λιλία σας... Ὡ! πῶς νὰ εὔρω ἀρκούντως λεπτὰς ἐκφράσεις νὰ σᾶς εἴπω... ὅτι ἡ καρδία σας εὗρε τὴν ἡγεῖαν ἀυτῆς ἐν τῇ ιδικῇ της;

Ἡγέρθη ἀποτόμως ἀπὸ τῆς κλίνης του, ἔπειτα ἐπανέπεσεν ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου του τοσούτον πελιδνὸς ἐκ τῆς ὡχρότητος, ὥστε ἐπὶ τιγμὴν ἐπίστευσα, διὰ εἰχεν ἀποδώσει τὸν τελευταῖον στεναγμόν.

— Ὁχι, ὅχι, ἀπεκρίθη ἐπὶ τέλους διὰ τόνου σκοτεινῆς ἀπελπισίας· ἡ ἐπιείκεια αὐτῆς... ἡ εὐγενής καρδία της, ἡ γενναιοφροσύνη της τὴν ἐπρόδωσαν... Ἀδύνατον... Παρεκαλέσατε αὐτὴν, ἐπιέσατε αὐτὴν, Οὐίλσων· τὸ ἐννοῶ κάλιστα!

— Εἰς τὴν ζωὴν μου, μιλόρδε, εἰς τὴν αἰώνιαν σωτηρίαν μου, δὲν ἔπραξα τίποτε, δὲν είπον τίποτε. Ἡ ἀλήθεια μοὶ ἀπεκαλύφθη διὰ τοῦ ἀνηκουστοτέρου καὶ τοῦ βεβαιοτέρου τρόπου.

— Εἰπέτε μοι τὰ πάντα.

Μὲ τήροάσθη μετὰ τῆς βαθυτέρας προσοχῆς, χωρὶς οὔτε μίαν μόνην φορὰν νὰ μὲ διακόψῃ, ξενῷ διηγούμενην εἰς αὐτὸν τὰ συμβάντα τῆς νυκτός.

— Ὡς βλέπετε, προσέθετον ἐπὶ τέλους, τὸ δύστυχὲς ἔκεινο ἀδαμάντινον περιδέραιον, προκαλέσαν τὴν ζηλοτυπίαν τῶν νεανίδων, διπῆρξεν ἡ πρωτίστη ἀφορμὴ ὅλου τοῦ κακοῦ. Αἱ ἀδελφαὶ σας κατηγόρησαν τὴν Λιλίαν, ὅτι σᾶς περιβάλλει δι’ ἀφοσιώσεως καὶ φροντίδων, διὰ νὰ ἐπωφεληθῇ τὴν ἀδυναμίαν σας καὶ σᾶς παρασύρῃ εἰς συγκιεσίον, τὸ δποῖον ἥθελε σᾶς ἀτιμάσσει διὰ παντός. Ζητήσασαι νὰ τὴν ἔξυβρίσωσι, τῇ ἀπεκάλυψαν ἀποτόμως τὸ μυστικὸν τῆς καρδίας της, καὶ ἡ πτωχὴ μικρὰ, ἔντρομος ὑπὸ τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης, πιστεύουσα αὐτὴν γνωστὴν ὑπὸ πάντων καὶ ὑποθέτουσα ὅτι ἥθελε διεγείρει διὰ τοῦτο μόνον τὴν περιφρόνησίν σας, διπεκρίθη ἀδιαφορίαν, ψυχρότητα, ἀποφεύγουσα τὴν παρουσίαν σας καὶ ἀπομακρυνομένη πάσῃ δύναμει τοῦ κινδύνου, τὸν δποῖον ἐφοβεῖτο. Οὐδέποτε ἐπῆλθεν εἰς τὸ πνεῦμα αὐτῆς ἡ σκέψις ὅτι ἥδυνασθε νὰ τὴν ἀγαπήσῃτε· εἰχεν ἀποδώσει τὴν ἀπέναντι αὐτῆς μεταβολὴν τῶν τρόπων σας τὴν ἀπέναντι αὐτῆς μεταβολὴν τῶν τρόπων σας εἰς μυητικαίαν ἐπὶ τῇ ἀπειθείᾳ αὐτῆς κατὰ τὴν ἑσπέραν τοῦ χοροῦ· ἡ δὲ δειλία ἀμφοτέρων συνετέλεσεν εἰς τὴν παράτασιν τῆς ἀμοιβαίας πλάνης σας.

Καθ’ ὅσον ἡ περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λόγων μου πεποίθησαν κατίσχυς βαθυκόδηλον παρὰ τῷ λόρδῳ Σαινζερμαίν, ἔβλεπον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀναλαγμάνον ἔκφρασιν εύδαιμονίας, ἐκστάσεως, ἐλ-

πίδος καὶ ἀνεκφράστου εὐγνωμοσύνης, ἃν οὐδέποτε θέλω λησμονήσει. Οἱ δρφαλμοὶ αὐτοῦ, ὑπερφυσικὸν σχεδὸν ἀποπνέοντες κάλλος, ὑψοῦντο πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐν ἀφώνῳ καὶ θερμῇ προσευχῇ.

— Κύριε Οὐρλσων, θέλω ζήσει, ἐπὶ τέλους, θέλω ζήσει: διὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσω, νὰ τὴν εὐλογήσω καὶ, Θεὲ ἐπουράνιε! διὰ νὰ τὴν καταστήσω εὔτυχη. Λιτίᾳ μου, Διτίᾳ μου, γλυκεῖα μου μάγισσα, ὑπερηφάνειά μου, ζωή μου! ναὶ, ναὶ,—ποτὲ δὲν ἔπειτε ν' ἀμφιθάλλω,—εἰχομεν πλασθῆ ὁ εἰς διὰ τὸν ἄλλον! Ήτο δυνατὸν ἔκκαστος τῶν παλμῶν τῆς καρδίας μου νὰ μὴ εὕρῃ ἦχῷ ἀποκρίσεως εἰς τὴν ἴδιαν σου;.. "Ω! Οὐρλσων,—καὶ ἐσράφη πρός με μετ' ἀγγελικοῦ μειδιάματος,—τί ἀνοισίας σᾶς λέγω! Συγγνώμην ἀλλὰ αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν ἀναγεννώμενον. Ἰδοὺ, δοκιμάζετε τὸν σφυγμόν μου.

Μετὰ τρεῖς ὥμερους ἔσχον τὴν ἀνέκφραστον ἱκανοπόλεισιν ν' ἀναγγείλω εἰς ἀμφοτέρους τοὺς νεαροὺς φίλους μου, ὅτι ἡδύναντο νὰ ἴδωσιν ἀλλήλους. Οὐδὲν θέλω εἰπεῖ περὶ τῆς πρώτης ταύτης συνεντεύξεως· δὲν θέλω ἀναβιέσσει τὸ περιάλυμπο.

Ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδας μόνοι σχεδὸν μετὰ τῆς κυρίας Καρτρόραΐτ ἐν τῇ ἴδιαιτέρᾳ κατοικίᾳ τοῦ λόρδου Σαινζερμαίν, ἀπήλαυσαν τῆς ἀγρης εὐτυχίας, ἃν ὑπέσχετο αὐτοῖς τὸ μέλλον, ἐπανακτῶντες βαθμηδὸν τὰς δυνάμεις καὶ τὴν ὑγείαν.

Ο λόρδος Σαινζερμαίν μοὶ εἶπεν ὅτι ἅμα ἀναλαβὼν τὴν ὑγείαν, ἥθελεν ἀποκαλύψει τὸ μυστικόν του εἰς τὸν πατέρα του καὶ ζητήσει τὴν συγκατάθεσίν του εἰς ἀμεσον συνοικέσιον καὶ τὴν ἀδειαν νὰ μεταβῇ νὰ κατοικήσῃ ἔνα τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ πύργων του.

Ὑαγκασθην νὰ καταλίπω τὴν Βρανδῶν όπι μίαν ἡ δύο ἑβδομάδας. Ἐκ φήμης λοιπὸν ἔμαθον τὰ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο συμβάντα.

"Επειτα τὸ τέλος.

K² MARSH.

ΜΑΘΗΜΑ ΓΡΑΦΗΣ

Ἐκ τῶν τοῦ E. LEGOUVÉ.

A'

— Παπποῦ, διὰ τί γράφεις τόσον ἀσχημα, Ταύτην τὴν ἐρώτησιν ἀπέτεινέ μοι σήμερον καλημερίζουσά με ἡ ἔγγονή μου.

— Πῶς, δεσποινίς! . . . ἀπεκρίθην ὑποκρινόμενος τὸν δυσηρεστημένον κατὰ τὴν συνήθη ἐκείνην προσποίησιν τῶν γονέων πρὸς τὰ νεκρὰ τέκνα, ἔξ οὗ οὐδέποτε ἀπατῶνται. Λέγομεν πάντοτε ὅτι τὸ ἐκάμαμεν ἔτοι καὶ ἐκεῖνα τὸ δέχονται. Εἴμεθα πρὸς αὐτὰ αἰώνιως ηθοποιοί.

— Πῶς, δεσποινίς, τῇ ἀπεκρίθην λοιπὸν, διὰ τί γράφω τόσον ἀσχημα; Καὶ τίς σοι εἶπεν ὅτι γράφω ἀσχημα;

— "Ολος ὁ κόσμος, παπποῦ.

— Πῶς; ὅλος ὁ κόσμος;

— Η μητέρα, ὁ πατέρας, τὸ δέλφινα μου, ὁ φίλος σου, ἡ νουνά μου, ὁ . . .

— Ἀρκεῖ, ἀρκεῖ. Αἱ! καὶ τί ἔχουν νὰ εἰποῦν διὰ τὸ γράψιμόν μου, παρακαλῶ;

— Η μητέρα λέγει πῶς ὅταν ἔχης νὰ γράψῃς ἢ γράφεις μόνον τὰ διαιρετικά· ὁ κ. K. βεβαιεῖς ὅτι ὅχι μόνον οἱ ἄλλοι δὲν ἔμποροῦν νὰ διαβάσουν τὰ γραφόμενά σου, ἀλλ' οὐδὲ σὺ δὲν ιδιος ἔμπορος νὰ τὰ ξαναδιαβάσῃς. Ο φίλος σου κ. B. διηγεῖται ὅτι μίαν ἡμέραν προσκληθεὶς ὑπὸ σου εἰς γεῦμα, δὲν ἥλθε διότι ποτὲ δὲν ἔμπρεσε νὰ ἔγαλη τὴν ὑπογραφήν σου.

— Είναι ἀνόητος! Ἄφ' οὐ δὲν ἡδύνατο νὰ γνωγάνωσῃ, ἔπειτε νὰ ἔννοησῃ ὅτι δ προσκαλῶν αὐτὸν ἡμην ἐγώ. Αἱ! καὶ τί ἄλλο λέγουσιν;

— Ἀλλοι λέγουν ὅτι τὸ γράψιμό σου δμοιάζει μὲ ίερο... ίερο...

— Ιερογλυφικά.

— Ναὶ, μάλιστα! Αλλοι τὰ λέγουν δρυιθοσκαλίσματα.

— Α! τί τρόπος είνε αὐτός! Πολὺ καλά, θὰ ἰδωμεν δεσποινίς. Καὶ σὺ, γράφεις καλά σὺ, αἱ;

— Εγὼ ἐπῆρα βραχείον εἰς τὸ μάθημα τῆς καλλιγραφίας.

— Καλὰ λοιπόν πήγαινε ἔκει, πάρε κάλαμον, φύλλον χάρτου, καὶ καθησε πρὸ ταύτης τῆς τραπέζης. Εκάθησε; Θὰ καθήσω καὶ ἐγὼ ἀπέναντί σου, θὰ ἐπάρω καὶ ἐγὼ χάρτην, κάλαμον καὶ θὰ γράψωμεν.

— Καλλιγραφίαν;

— Ναί.

— Ωραῖα, ώραῖα! ἀνέκραζεν ἡ κόρη κροτοῦσα τὰς χειρας. Καὶ τί θά μοι δώσῃς ἂν νικήσω;

— Ο τι θελήσῃς.

— Λοιπὸν θέλω μίαν ώραίαν ἀγγιτήν κούκλαν, ἀπὸ κηροῦ! .. ὅχι καλλίτερα μίαν μικράν κούνιαν μὲ παραπετάσματα διὰ νὰ βάλω μέσα νὰ κοιμηθῇ τὴν κούκλαν ὅπου ἔχω . . . ἡ καλλίτερα . . .

— Μή βιάζεσαι δὰ, μὴ βιάζεσαι! Πρόσμεινε πρῶτα νὰ νικήσῃς.

— Α, δι' αὐτὸ δὲν ἔχω καμμίαν ἀμφιθοίσαν.

— Αλήθεια! λοιπὸν δὲς ἀρχίσωμεν!

— Εκύψαμεν τότε ἀμφότεροι ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἔχοντες πρὸ ήμῶν πρότυπον καλλιγραφικὸν ἔξ δικτύων γραμμῶν καὶ προσηλώσαμεν ἀπασαν ήμῶν τὴν προσοχὴν καὶ συνωφρύωθημεν. Μετὰ δὲ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας· «λαβὲ τὰς δύο ταύτας σελίδας, εἶπον εἰς τὴν κόρην, πήγαινέ τας εἰς τὴν διδάσκαλον τῆς γαλλικῆς τοῦ μικροῦ σου ἀδελφοῦ ητις ἥλθε ταύτην τὴν στιγμήν. Εκείνη δὲν εἶνε προκατειλημμένη κατ' ἐμοῦ, ως οἱ ἄλλοι ἐρώτησαν αὐτὴν τίς τῶν δύο τούτων σελίδων ὑπερτερεῖ τῆς ἀλληλης.

— Η κόρη ἔξηλθε δρομαία καὶ ἐπέστρεψε τεθλιμένη.

— Λοιπόν;

— Λοιπὸν, ἡ διδάσκαλος λέγει ὅτι ἡ ιδική σου σελίδη εἶναι ἡ καλλιτέρα.